

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.788/2015/3. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. Bakos Geyza ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű (felperesek címe) felpereseknek - dr. Szabó István Tamás ügyvéd ügyintézője mellett a Dr. Szabó István Tamás Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperessel szemben szerződés részleges érvénytelenségének a megállapítása és más iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 6.P.21.579/2014/21. sorszámú ítélete ellen az alperes 23. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja: a jelzálogjog törlésére irányuló kereseti kérelmet elutasítja, mellőzi az alperest tűrésre kötelező és az illetékes földhivatal megkeresését elrendelő ítéleti rendelkezést; az alperes által fizetendő illetéket 6 752 (hatezer-hétszázötvenkettő) forintra leszállítja; a felperesek kötelesek az alperesnek 15 nap alatt egyetemlegesen megfizetni 8 900 (nyolcezer-kilencszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 41 900 (negyvenegyezer-kilencszáz) forint perköltséget; egyebekben az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

A felperesek kötelesek az alperesnek 15 nap alatt egyetemlegesen megfizetni 1 350 (egyezer-háromszázötven) forint általános forgalmi adót tartalmazó 20 480 (húszezer-négyszáznyolcvan) forint fellebbezési költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperesek 2002. április 22-én a ...-vel (a továbbiakban: LTP) 1 410 000 forint, illetve 990 000 forint szerződéses összegre két lakás-előtakarékossági szerződést kötöttek azzal, hogy a minimális idő a kiutalásig: 55 hónap.

A hitelező alperes a „lakás-előtakarékossági szerződéshez kapcsolódó előhitel nyújtására” 2002. június 5-én kötött kölcsönszerződés alapján a felpereseknek 1 380 000 forint lakáscélú kölcsönt nyújtott. A szerződés szerint a kölcsön tökeösszege, valamint a havonta felszámított és tőkésített évi 12,5 % üzleti kamat egyaránt az 52 hónap futamidő végén, 2006. október 15-én egy összegben esedékes. A felperesek az LTP szerződések alapján járó összeget óvadékként felajánlották, és mint várhatóan 2006. október 15-én esedékes összeget az alperesre engedményezték.

2002. június 5-én a felek a kölcsönszerződés mellékleteként engedményezési és óvadéki, valamint a felperesek közös tulajdonú, B., B. u. 9. fszt. 2. szám alatti, 4553/A/2 helyrajzi számú ingatlanára

jelzálogszerződést is kötöttek. A II. rendű felperes az alperessel „Lakossági folyószámla szerződés”-t kötött, a számla nyitása a kölcsönszerződés 7. pontja szerint a kölcsön folyósításának volt a feltétele. A felperesek által erre befizetett LTP részleteket megbízás alapján az alperes utalta az LTP részére.

2006. október 15-éig az LTP a szerződéses összeget nem fizette ki, ekkor a felperesek kölcsönszerződésből eredő tartozása 2 327 702 forint volt. A felek 2007. március 2-án a kölcsön lejáratát 2007. június 15-ére módosították.

Miután az alperes az LTP által 2007. július 6-án átutalt 2 400 000 forint szerződéses összeget a kölcsönszerződés teljesítéseként az ekkor már 2 576 526 forint tartozásra elszámolta, a felpereseknek 176 626 forint tartozása maradt fenn.

2008. októberben az alperes a II. rendű felperes kérelmére a lakossági folyószámla megszüntetését megtagadta. A számla negatív egyenlege - 2013. február 19-én 112 537 forint, a 2014. szeptember 30-án 177 203 forint - ezt követően keletkezett a fenntartási költségek előírásával.

A felperesek a módosított keresetükben kérték annak megállapítását, hogy a kölcsönszerződés VII.20. pontja tisztességtelen, jogszabályba és jó erkölcsbe ütköző volta miatt érvénytelen; a folyószámlához kapcsolódóan és a kölcsönszerződésből eredően fizetési kötelezettségük nincs. Az alperest a jelzálogjog törlésének a tűrésére kérték kötelezni.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest a II. rendű felperes lakossági folyószámlájának a megszüntetésére, a fizetési kötelezettség törlésére, a jelzálogjog törlésének a tűrésére. A jogerős ítélettel megkeresni rendelte az illetékes földhivatalt a jelzálogjog törlése érdekében. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezése szerint a felek a perkölségeiket maguk viselik, az alperest kötelezte 17 400 forint illeték megfizetésére azzal, hogy ezt meghaladóan az illetéket és az állam által előlegezett költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság a szerződés megkötésekor hatályos jogszabályok alapján a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének a megállapítása iránti kereset alaptalanságáról foglalt állást. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209. §-ának (1), a 236. §-ának (1) és (3) bekezdése felhívásával megállapította, hogy a megtámadás elkésett, a tisztességtelenségen alapuló érvénytelenségi kereset annak tartalmi vizsgálata nélkül alaptalan. A Ptk. 200. §-ának (2), és a 234. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a sérelmezett szerződéses kikötés jogszabályba sem ütközik, és a jó erkölcsbe ütköző volta sem állapítható meg. A kikötés a felperesi jogok szükséges és arányos korlátozásával a kölcsönszerződés szerződésszerű teljesítését, az óvadéki és engedményezési szerződések alapján az alperes követelését, annak megtérülését biztosította.

Az elsőfokú bíróságnak a lakossági folyószámla megszüntetését célzó kereseti kérelem kapcsán kifejtett indokai szerint a II. rendű felperes és az alperes Ptk. 529. §-ának (1) bekezdése szerinti bankszámlaszerződése határozatlan időre szólt, azt a számlatulajdonos azonnal felmondhatta. A szerződést a II. rendű felperes 2008. októberben a számla megszüntetése iránti kérelmében tartalmilag felmondta. A kereseti kérelme a Pp. 3. §-a alapján tartalma szerint arra irányult, hogy a bíróság az alperest a jogszerű felmondása alapján kötelezze a számla megszüntetésére a számlához kapcsolódóan nyilvántartott, a felmondást követően generált fizetési kötelezettségek (terhelések) törlése mellett.

A kölcsönszerződés alperes által hivatkozott 7. pontja a folyószámla megnyitását a kölcsön folyósításának a feltételül szabta, a II. rendű felperesnek jogát nem korlátozta a

bankszámlaszerződés felmondására. Ezért a felmondás nem lehet azért jogszerűtlen, mert azt a felpereseknek a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettsége kizárta.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II. rendű felperes felmondása jogszerű volt, a bankszámlaszerződést a Ptk. 321. §-ának (1) bekezdése alapján megszüntette. Az alperes a megszünt bankszámla fenntartásához kapcsolódóan költséget, azután kamatot, egyéb jogcímű terhelést nem volt jogosult előírni és érvényesíteni. Ezért az alperest kötelezte a számla megszüntetésére és a számlán a II. rendű felperes terhére valójában a számla jogszerűtlen fenntartása következtében előírt terhelések törlésére.

Az elsőfokú bíróság a felperesek kölcsönszerződésből eredő tartozása fenn nem állásának a megállapítását célzó kereseti kérelemről a Pp. 123. §-a felhívásával úgy foglalt állást, hogy annak konjunktív eljárásjogi feltételei, egyrészt a marasztalási kereset kizártsága, másrészt a felperesi oldalon a jogmegóvás szükséglete nem állnak fenn. Ezért a megállapítási keresetet, mint megalapozatlant elutasította. A felperesek marasztalási keresetet előterjeszthettek, és azt meg is tették az alperesnek a követelés biztosítására bejegyzett jelzálogjog törlésének a tülésére kötelezése iránt előterjesztett kereseti kérelmükkel.

Az elsőfokú bíróság a jelzálogjog törlésére irányuló kereseti kérelemről a Ptk. 259. §-ának (3) bekezdése, az Inyvtv. 62. §-a (1) bekezdésének c) pontja és a 2013. évi V. törvény 5:183. §-a felhívásával foglalt állást. Rámutatott arra, hogy e kereseti kérelem kapcsán azt kellett érdemben elbírálnia, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jelzálogjoggal biztosított, a 2002. június 5-én kötött kölcsönszerződésből származó alperesi követelés megszűnt-e, amely esetén a jelzálogjog is megszűnt és a törlésének van helye. Ha a követelés részben fennáll, a jelzálogjog sem szűnt meg, és nem törölhető.

Azt állapította meg, hogy ha a teljesítésre az eredeti lejáratkor, 2006. október 15-én, vagy legkésőbb 2007. január első felében sor kerül, a 2 400 000 forint LTP szerződéses összeg fedezte volna a felperesek kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét, azaz a szerződés a tartozásuk nélkül szűnt volna meg. Mivel a teljesítésükre nem a kölcsönszerződés szerint került sor, a 2006. október 15. és 2007. július 6. között keletkezett 248 824 forint ügyleti kamattartozásból az LTP által kifizetett 2 400 000 forinttal nem fedezett 176 526 forint tartozásuk maradt fenn. A futamidő módosítása az ügyleti kamat felszámítása és tőkésítése folytán a fizetési kötelezettséget terheesebbé tette, az csak az esetleges még súlyosabb hátrányokat volt alkalmas elhárítani.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a felperesek 2006. október 15. - 2007. július 6. közötti, közel kilenc havi teljesítési késedelmre több és döntő súllyal az alperes érdekkörébe eső okra vezethető vissza:

a; Az LTP szerződésekben 2002. április 22-én meghatározott minimális megtakarítási idő 55 hónap volt. A felperesek 2002. április 22-én teljesített befizetése a számlanyitási és zárolási díj miatt nem fedezte a havi megtakarítási minimumot. 2002. májusban a számlákon nem volt megtakarítás. A kölcsönszerződés a kölcsön folyósításának feltételül az LTP szerződés megkötését és egy havi betét befizetését írta elő, amelynek a felperesek 2002. június 11-én eleget tettek. Az ekkor kezdődött minimális 55 hónap megtakarítási időszak, mint kiutalási feltétel „2002. december 31.” napjára teljesülhetett, míg a kifizetés adminisztratív intézése, a szerződéses összeg átutalása további időt igényelt. Ezért már a kölcsönszerződés megkötésekor is bizonyos volt, hogy a felperesek a lejáratig a fizetési kötelezettségüket nem tudják teljesíteni. A felek a kölcsönszerződés 12. pontjában az LTP kifizetés várható időpontjaként 2006. október 15. napját alapvetően tévesen határozták meg, amely a kölcsönszerződés szerződés szerinti teljesülésének lehetetlenüléséhez vezetett. A szerződéskötési eljárásban a Ptk. 205. §-ának (3) bekezdése szerinti gondos eljárási kötelezettség megsértése döntően az alperes oldalán állapítható meg. Az alperes, mint az adott szerződéses terméket pénzügyi szolgáltatásként professzionálisan kínáló és terjesztő pénzintézet a szerződés megkötése körében

intellektuális és gazdasági erőfölényben állt a felperes fogyasztókkal szemben, mely mellett a jogszabályban rögzített alapelvi szintű eljárási kötelezettségének a megsértésével okozott, és abból a másik szerződő félre háramló hátrányokért felelősséggel tartozik. Ebből eredően az adott szerződéses konstrukció „hibájából” a felperesekre háruló hátrányos következmény a többletfizetési kötelezettség, 5 havi tőkésített ügyleti kamat, amelyet az alperes a felperesekkel szemben nem érvényesíthet.

b; Az alperes belső adminisztrációs hibája miatt nem utalta tovább a felperesek 2006. október, november és december havi LTP befizetéseit. Ez azt eredményezte, hogy a megtakarítási időszak 2006. decemberben nem teljesült. A felperesek csak 2007. február 13-án kerültek abba a helyzetbe, hogy az alperes által átutalni elmulasztott adott részleteket ismét, közvetlenül az LTP felé befizessék. Ezzel elérték, hogy 2007. február 28-ára az 55 hónap megtakarítási időszak, mint kiutalási feltétel teljesüljön. Az alperes az átutalás elmulasztásával szerződést segett, másodlagosan a szerződések teljesítése körében elmulasztotta az elvárható együttműködési kötelezettség teljesítését, mellyel okozati összefüggésben a szerződés teljesülése tekintetében további 2 hónap késedelem keletkezett. Ennek jogkövetkezményeként az alperes felel további 2 havi ügyleti kamatért.

c; A felperesek a 2003. február, a 2004. augusztus és a 2005. szeptember havi LTP befizetést mulasztották el. Ez a körülmény az elsőfokú bíróság szerint a kölcsönszerződés késedelmes teljesüléséhez nem vezetett, hiszen azt az 55 hónap megtakarítási időszakban bármikor pótolhatták. Ezt a felperesek az alperes adminisztrációs hibájából tovább nem utalt 2006. október-november és december havi részletek befizetésével egyidejűleg 2007. február 13-án meg is tették.

d; A felperesek az LTP felé a kiutalási és a kifizetési időpont között a kifizetés egyéb feltételeinek teljesítése során (aláírt kölcsönszerződések visszajuttatása, földhivatali igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolása, ingatlanbiztosítás engedélyezése) okoztak késedelmet. A kiutalási időpont, 2007. február 28. és a tényleges kifizetés, 2007. július 6. között pontosan nem rekonstruálható, hogy mennyi volt a felperesi késedelem, és mennyi időt igényelt volna annak hiányában a szokásos és átlagos ügymenet. A bíróság ezt mérlegeléssel 2-2 hónapban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság mindezeket figyelembe véve megállapította, hogy a kölcsönszerződés eredeti 2006. október 15-i lejáratú időpontjától a kifizetésig (teljesítésig) eltelt 9 hónap késedelemből 7 hónap az alperes, 2 hónap a felperesek érdekkörébe vonható. Az alperes ezért 7 havi tőkésített ügyleti kamatból eredő fizetési követelését jogszerűen nem érvényesítheti. A felperesek érdekkörébe eső 2 hónap késedelem mellett, azaz 2006. december 31-ig, ha megtörténik az LTP szerződéses összegek kifizetése, a kölcsönszerződésből fennálló teljes tartozás rendezésre kerül. Ezért a kölcsönszerződésből eredően az alperesnek nincs olyan további jogszerű követelése, melyet a felperesekkel szemben érvényesíteni jogosult. Így megszűnt az alperesnek a kölcsönszerződésből eredő követelése és emiatt az annak biztosítására bejegyzett jelzálogjoga, annak törlését tűrni köteles.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresetnek helyt adó rendelkezéseinek a megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodsorban hatályon kívül helyezését, abban a keretben az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Indokai szerint a felperesek részére a lakossági folyószámla fenntartását a pénzügyi konstrukció működési feltételeként, az ügylet elszámolási alapjaként a kölcsönszerződés 8.6., 16. és 17. pontjai előírták: az alperes a számlát a követelése

erejéig megterhelhette, az adósok pedig kötelesek voltak az esedékes tartozást meghaladó számlaegyenlegről gondoskodni, a biztosítási díjat oda utalni, illetve az LTP befizetési kötelezettségüket onnan teljesíteni, annak a szükséges fedezetét biztosítani. Ezért a lakossági folyószámla felmondással nem szűnhetett meg, a terhelések előírása jogszerű. Vitatta, hogy az ő érdekkörében felmerülő hiba a kölcsön- és az LTP szerződések eltérő lejáratára miatt keletkezett 176 626 forint költség. Az LTP kifizetés késedelmének okaként azt jelölte meg, hogy a felperesek a 2003. február, a 2004. július, 2005. szeptember, 2006. október havi befizetést 2007. februárban teljesítették, nem fizették meg a kölcsönszerződés 8.4. pontja szerinti utolsó évi 3 %, 41 400 forint kezelési költséget, és az LTP 2007. május 7-i felhívására 2007. júliusban teljesítették a jelzálogjog bejegyzés díját. Kiemelte, hogy kölcsönszerződés 12. pontja a 2006. október 15-ét az LTP-től járó összeg kifizetésének várható, és nem egzakt időpontjaként jelölte meg. A csúszás a terhére nem értékelhető, a felperesek vállalták az esetleges késedelmes kifizetéssel a fizetési kötelezettség keletkezésének a kockázatát.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseinek a helybenhagyására irányult.

Az elsődleges fellebbezési kérelem részben alapos.

Az ítéletábra nem érintette az elsőfokú ítélet nem fellebbezett, a keresetet részben elutasító rendelkezését. Az elsőfokú ítélet fellebbezett részének érdemi felülvizsgálata a másodlagos fellebbezési kérelem alapossága esetén kizárt, ezért az ítéletábra először erről foglalt állást. Megállapította, hogy a kereset érdemi elbírálásához, a releváns tényállás megállapításához szükséges adatok rendelkezésre álltak. Lényeges eljárási szabálysértés, a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlésének, illetve kiegészítésének szükségessége hiányában a másodlagos fellebbezési kérelem nem vezethetett eredményre.

Az ítéletábra a Pp. 253. §-ának (1) bekezdése alapján az ügy érdemében határozott. A lakossági folyószámla megszüntetését célzó kereseti kérelemnek helyt adó elsőfokú döntéssel értett csak egyet, az elsőfokú bíróság indokait azonban csak részben osztotta. A megítélése szerint mindaddig, amíg a felperesek e számlán a lakás-előtakarékossági szerződéshez kapcsolódó előhitel visszafizetésének óvadéki biztosítékaul szolgáló LTP megtakarítást nem teljesítették, a bankszámlaszerződés alapján a felmondási jog gyakorlása a felperesek részéről nem történhetett jóhiszeműen. Az a Ptk. 5. §-ának (2) bekezdése alapján joggal való visszaélés, mert az óvadék jogosultja, az alperes jogainak a csorbítására vezetett volna. Miután az alperes a kölcsönt folyósította a felpereseknek és a felperesek az LTP szerződés szerinti befizetéseiket teljesítették, a folyószámla betöltötte a rendeltetését, a felmondása jog gyakorlása jogszerű volt.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak a jelzálogjog törlésére irányuló kereseti kérelemnek helyt adó ítéleti döntésével nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy a felek 2007. március 2-án a Ptk. 240. §-ának (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződésük tartalmát módosították, ezért a felperesek teljesítési késedelmére a 2007. június 15-i lejáratához képest vizsgálhatta. A felperesek Debreceni Járásbíróságnál előterjesztett keresetlevele szerint az LTP szerződés lejáratára is módosítva lett 2007. május 31-re. A módosított szerződések szerint, amennyiben az LTP szerződéses összeg rendelkezésre áll, a 2007. június 15-én lejárt kölcsön visszafizetése időben történhetett. Ebben a keretben az érdemi döntésre kiható módon hiányos az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás is. Releváns tények figyelmen kívül hagyásával, pusztán a felperesek LTP

megtakarításainak a vizsgálatával jutott arra a következtetésre, hogy a szerződéses összeg átutalásának az időpontja lényegében az alperes érdekkörébe eső okra vezethető vissza.

A felpereseknek a kölcsönszerződés alapján az alperes felé közvetlen teljesítési kötelezettségük nem volt, az LTP szerződéses összeg, mint várhatóan 2006. október 15-én esedékes összeg engedményezésével az alperes felé quasi teljesítettek, annak érdekében rajtuk az LTP megtakarításaik szerződésszerű befizetése és a kölcsön 2007. június 15-i lejáratakor az LTP szerződéses összeg rendelkezésre állása kérhető számon. A relevanciája ezért annak van, hogy a felperesek kölcsönszerződésből eredő egyösszegű, lejáratkor esedékes fizetési kötelezettségét fedezni hivatott, e célból az alperesre engedményezett 2 400 000 forint LTP szerződéses összeg mikor állt rendelkezésre.

Az ítéletábra ebben a keretben a tényállást a felperes által csatolt okiratok alapján kiegészítette következőkkel:

Az LTP ÁSZF 4. §-a (a lakástakarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény 7. §-ának (2) bekezdése) alapján a szerződéses összeg a lakás-előtakarékoskodó által vállalt összes betételhelyezés, a betétre jóváírt kamat, az állami támogatás, a támogatásra jóváírt kamat (együtt: megtakarítás) és az LTP-től igényelt kölcsön együttes összege.

Az alperestől felvett előhitel teljesítése érdekében az alperesre engedményezett összeg a szerződéses összeg, míg az óvadék tárgya a felperesek megtakarítása volt.

Az LTP 2007. március 1-jén értesítette a felpereseket, hogy a 2007. február 28-i fordulónap eredménye alapján a megtakarítási szakasz lezárási időpontja 2007. május 31., amely nem esik egybe a szerződéses összeg kifizetésével, amelynek további feltételei lehetnek.

A felperesek 2007. május 7-én az LTP-vel hitelkiváltás céljából két, 443 987 forint, illetve 627 299 forint, jelzálogjoggal biztosított hitelkeret (a kifizetési feltételek teljesülését, a folyósítást követően lakáskölcsön) szerződést kötöttek a 990 000, illetve 1 410 000 forint előtakarékosági szerződéses összeg megtakarításukkal (befizetéseikkel, állami támogatással és kamataival) nem fedezett összegre.

Az LTP 2007. május 31-én írásban közölte a felperesekkel, hogy a számlájukon nyilvántartott 990 000 és 1 410 000 forint szerződéses összegből a betétbefizetés a jóváírt kamattal 426 573 és 611 639 forint, a jóváírt állami támogatás kamattal 125 903 és 180 371 forint, a számított lakáshitel 437 524 és 617 990 forint.

Az LTP közlése szerint 2007. június 7-ig a lakáskölcsön kifizetés következő feltételei nem teljesültek: az ingatlanbiztosítás engedményezése, az engedményező nyilatkozat benyújtása, a földhivatali szolgáltatási díj megfizetésének az igazolása. Az LTP 2007. július 4-én értesítette a felpereseket a szerződéses összeg kifizetéséről és 2007. július 6-án folyósította az alperes számlájára hitelkiváltás jogcímen.

A felperesek az alperessel kötött jelzálogszerződés 9. pontjában tudomásul vették, hogy a jelzálogszerződés akkor szűnik meg, ha az alperes követelését teljes mértékben (a járulékokkal együtt) kielégítik.

A kiegészített tényállás alapján az LTP szerződéses összeg kifizetésének az időpontjára az alperesnek nem volt semmi ráhatása. A továbbutalás terhére rótt hiánya miatt az LTP befizetések pótlása 2007. februárban a felperesek által elmulasztott befizetésekkel egyidejűleg történt. A felperesek mulasztása miatt a szükséges megtakarításuk ettől hamarabb nem teljesülhetett.

Ugyanakkor az LTP a 2007. február 28-i fordulónap eredménye, a megtakarítás teljesítése ellenére a megtakarítási szakasz lezárási időpontjaként 2007. május 31-ét határozta meg. A lakástakarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény 7. §-ának (7) bekezdése alapján a lakástakarékpénztár jogosult a szerződési feltételeket teljesített lakás-előtakarékoskodók között a sorrendet, és az alapján azt meghatározni, hogy az adott kiutalási időpontban (2. § d) pont) mely szerződések esetében kerülhet a szerződéses összeg kiutalásra.

2007. február 28-én még nem állt rendelkezésre az alperes által folyósított előhitel kiváltásához szükséges szerződéses összeg, mert azt a felperesek megtakarítása - a betétek az állami támogatással együtt - nem érte el, ami LTP hitel igénybevételét tette szükségessé. Ahogyan arról az elsőfokú bíróságot az LTP is tájékoztatta, a felperesek a különbözetre hitelt igényeltek és kaptak. A szerződéses összeg kifizetése az alperes részére csak a felperesek által az LTP hitelügyintézése során a hiányok pótlását, majd hitel folyósítását követően történhetett.

A 2007. június 15-i lejáratakor a kölcsön visszafizetése kizárólag azért nem történt meg, mert az LTP szerződéses összeg, annak LTP hitel része a felperesek késedelme miatt nem állt rendelkezésre. Az alperes részére az LTP 2007. júliusi kifizetésével történt teljesítés pedig csak részteljesítés, az addig felszámított és meg nem fizetett ügyleti kamat tartozás miatt a jelzálogjog nem szűnt meg, így a törlési kereset is alaptalan.

Az ítélet tábla a fent kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta. A jelzálogjog törlésére irányuló kereseti kérelmet elutasította, ennek kapcsán mellőzte az alperest tűrésre kötelező és az illetékes földhivatal megkeresését elrendelő ítéleti rendelkezést, míg a lakossági folyószámla megszüntetését célzó keresetnek helyt adó rendelkezést helyben hagyta.

Ennek következtében változott az elsőfokú eljárásban a személyes költségmentes felperesek és az alperes pernyertességének, pervesztességének az aránya is, amely maga után vonta az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezéseinek a megváltoztatását.

Az elsőfokú eljárásban a pertárgy értéke a tárgyi keresethalmazatra tekintettel 889 163 forint: a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének a megállapítása iránti kereset tárgyában az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdésének b) pontja alapján 600 000 forint, a bankszámlaszerződés megszüntetése iránti kereset tárgyában 112 537 forint, a jelzálogjog törlése iránti kereseti kérelem tárgyában 176 626 forint. Az alperest perköltségként megilleti 664 089 forint tiszta pernyertessége alapulvételével a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján 5 %, 33 000 forint ügyvédi munkadíj, a 4/A. § (1) bekezdése szerint a 8 900 forint általános forgalmi adó felszámításával 41 900 forint. A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni 112 537 forint után az Itv. 42. § (1) bekezdésnek a) pontja szerint 6 %, 6 752 forint elsőfokú eljárási illetéket. Ezt meghaladóan az illetéket és a sikertelen felperesi szakértői bizonyítás állam által előlegezett költségét a Pp. 80. §-ának (2), a Kmr. 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A másodfokú eljárásban is nagyrészt pernyertes alperes által fellebbezett érték 289 163 forint (176 626 forint kölcsön, 112 537 forint folyószámla tartozás). Fellebbezési költségként megilleti 176 626 forint után az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerint lerótt 8 %, 14 130 forint fellebbezési illeték és 64 089 forint tiszta pernyertessége alapulvételével az Ükr. 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján a minimum 5 000 forint, 1 350 forint általános forgalmi adó felszámításával 6 350 forint ügyvédi munkadíj, összesen 20 480 forint fellebbezési költség.

D e b r e c e n, 2016. március 24.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottilia s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -